

**PROCEDURY REAGOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ZAGROŻEŃ FIZYCZNYCH
W SZKOLE PODSTAWOWEJ W PIĄTKOWEJ**

1. Zagrożenia zewnętrzne

- 1.1 Wtargnięcie napastnika (terrorysty) do szkoły
- 1.2 Otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego
- 1.3 Stwierdzenie podejrzanego pakunku
- 1.4 Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły

2. Zagrożenia wewnętrzne

- 2.1 Procedura dotyczące bezpieczeństwa dzieci podczas ich pobytu w oddziale przedszkolnym
- 2.2 Naruszenie godności osobistej ucznia
- 2.3 Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły
- 2.4 Procedura postępowania nauczyciela w przypadku agresywnego zachowania ucznia
- 2.5 Procedura postępowania wobec ucznia uchylającego się od realizowania obowiązku szkolnego
- 2.6 Procedura postępowania nauczyciela w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności
- 2.7 Procedura postępowania nauczycieli w przypadku przyłapania ucznia na paleniu papierosów
- 2.8 Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły
- 2.9 Procedury postępowania nauczycieli w sytuacji krzywdzenia dzieci
- 2.10 Próby samobójcze ucznia na terenie szkoły
- 2.11 Stwierdzenie wszawicy
- 2.12 Procedura postępowania na wypadek wystąpienia agresywnych zachowań w szkole lub tzw. fali
- 2.13 Procedura postępowania na wypadek znalezienia w szkole substancji psychoaktywnych
- 2.14 Procedura postępowania na wypadek wystąpienia kradzieży lub wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych
- 2.15 Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków pedofilii w szkole
- 2.16 Procedura postępowania na wypadek przypadków rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia
- 2.17 Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia przypadków niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole
- 2.18 Procedura postępowania w sytuacji wypadku ucznia w szkole

- 2.19 Procedura postępowania na wypadek popełnienia przez ucznia czynu karalnego
- 2.20 Procedura postępowania na wypadek ucznia będącego ofiarą czynu karalnego
- 2.21 Procedura w sytuacji agresywnego rodzica w stosunku do nauczyciela, lub rodzica będącego pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych
- 2.22 Procedury postępowania z uczniem sprawiającym problemy wychowawcze

PROCEDURY REAGOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻEŃ BEZPIECZEŃSTWA CYFROWEGO W SZKOLE PODSTAWOWEJ W PIĄTKOWEJ

- 3.1 Dostęp do treści szkodliwych, niepożądanych, nielegalnych
- 3.2 Cyberprzemoc
- 3.3 Naruszenia prywatności dotyczące nieodpowiedniego lub niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku dziecka i pracownika szkoły
- 3.4 Zagrożenia dla zdrowia dzieci w związku z nadmiernym korzystaniem z Internetu
- 3.5 Nawiązywanie niebezpiecznych kontaktów w Internecie - uwodzenie, zagrożenie pedofilią
- 3.6 Seksting, prowokacyjne zachowania i aktywność seksualna jako źródło dochodu osób nieletnich

1. Zagrożenia zewnętrzne

1.1 PROCEDURA NA WYPADEK WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA (TERRORYSTY)

Na potrzeby niniejszej procedury wprowadzona jest następująca definicja:

Terrorysta - osoba posługująca się bronią, która eliminuje lub próbuje wyeliminować osoby znajdujące się na określonym obszarze, w obiekcie lub budynku.

Poniższe rekomendacje odnoszą się do niezbędnej reakcji nauczyciela i dotyczą sytuacji wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. aktywny strzelec.

1. Niezbędne reakcje nauczyciela

- **Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykaduj się)** - szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia i zabicie kolejnych osób

- **Wycisz i uspokój uczniów** - wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę
 - **Zaopiekuj się uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i uczniami, którzy potrzebują pomocy** - należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji
 - **Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony** - niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia
 - **Poinformuj policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji** - w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji policji
 - **Zasłoń okno, zgaś światło** - należy zaciemnić salę aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego
 - **Nie przemieszczaj się** - przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników
 - **Stań poniżej linii okien, zejź z światła drzwi** - przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników
 - **Zejź z linii strzału, połóż się na podłodze** - z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu penetrują drzwi i mogą zabić osoby znajdujące się wewnątrz
 - **Jeżeli padną strzały, nie krzycz** - napastnicy oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma
 - **Nie otwieraj nikomu drzwi** - interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi
 - **W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia** - w sytuacji obecności aktywnego strzelca jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia
2. **W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:**

- **Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika** - wszelkie próby oporu mogą być uznane przez napastników jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników
- **Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste**, np. telefon - wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej
- **Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegos polecenia** - w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu
- **Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego** - w takiej sytuacji patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji
- **Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika** - odwracanie plecami może zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia, utrudnia także orientację w sytuacji
- **Nie zwracaj na siebie uwagi** - niezwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku, gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu
- **Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny** - brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców
- **Nie oszukuj terrorysty** - oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane
- **Uspokój uczniów**, zawsze zwracaj się do nich po imieniu - zwracanie się do uczniów po imieniu pozwala na ich spersonalizowanie, co może spowodować lepsze ich traktowanie przez zamachowców
- **Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami** - wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie odstaje od reszty
- **Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów** - każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana
- **Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty** - nigdy nie wiadomo, kiedy kolejny raz będziemy mogli napić się czy zjeść posiłek.

3. W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

- **Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów** – możesz zostać uznany za terrorystę - policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar
- **Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi** - próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowane jako akt

agresji

- **Położ się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy** - taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników
- **Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom** - postawa taka ułatwia działania policji, a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi napastników
- **Nie trzymaj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących** - tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego
- **Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami** - wszelkie samowolne działania mogą zostać potraktowane jako akt agresji i mogą utrudnić akcję ratunkową
- **Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy** - policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców
- **Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona** - w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtapiać w tłum i uciec z miejsca ataku
- **Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej**, oddal się we wskazanym kierunku - w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak, jak tego chcą siły interwencyjne
- **Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru** - najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych.

1.2 PROCEDURA W SYTUACJI OTRZYMANIA INFORMACJI O PODŁOŻENIU ŁADUNKU WYBUCHOWEGO

1. Dyrektor powiadamia odpowiednie służby - Policję, Straż Miejską, Urząd Miasta.
2. Jednocześnie przeprowadza ewakuację budynku zgodnie z procedurami.
3. Osoba, która przyjęła zgłoszenie lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, powinna ten fakt zgłosić dyrekcji szkoły. Informacji takiej nie należy przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnienie może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.

4. Zawiadamiając policję dyrektor podaje następujące informacje:
 - rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu,
 - ujawniony podejrzany przedmiot,
 - treść rozmowy z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego;
 - numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia, adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej, opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu.
5. Wskazane jest uzyskanie od policji potwierdzenia przyjętego zgłoszenia.

Ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego:

1. Do czasu przybycia policji akcją kieruje dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona.
2. Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne.
3. Po przybyciu policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
4. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
5. Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”, użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie, pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia.
6. Pomieszczenie ogólnodostępne (korytarz, klatki schodowe, toalety) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji.
7. Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić dyrektora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo.
8. Po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
9. Po ogłoszeniu ewakuacji, należy opuścić szkołę, zabierając rzeczy osobiste (torebki, siatki, nesesery itp.)
10. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne policji.

Informacja o podłożeniu bomby

1. Jeżeli jest to informacja telefoniczna:
 - słuchaj uważnie,
 - zapamiętaj jak najwięcej,
 - jeżeli masz taką możliwość, nagrywaj rozmowę – jeśli nie – spróbuj zapisywać informacje,
 - zwróć uwagę na szczegóły dotyczące głosu i nawyki mówiącego oraz wszelkie dźwięki w tle,
 - nigdy nie odkładaj pierwszy słuchawki,
 - jeżeli twój telefon posiada funkcję identyfikacji numeru dzwoniącego – zapisz ten numer.
 - jeżeli jest to wiadomość pisemna, zabezpiecz ją tak, aby nikt jej nie dotykał - przekażesz ją Policji.
2. Po zakończeniu rozmowy niezwłocznie zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych
3. Zaalarmuj dyrektora szkoły
4. Dyrektor dzwoni do Wydziału Oświaty i Wychowania i Kuratorium Oświaty.
5. Powiadom o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób nie wywołujący paniki!
6. Dyrektor zarządza ewakuację godnie z obowiązującą instrukcją
UWAGA! Poinstruuuj uczniów o zabraniu ze sobą rzeczy osobistych – plecaków, reklamówek itp.
7. Zabezpiecz ważne dokumenty, pieniądze.
8. Wyłącz lub zleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu.
9. W przypadku odnalezienia podejrzanego przedmiotu nie dotykaj go i nie otwieraj.
10. W miarę możliwości ogranicz dostęp osobom postronnym,
11. Dokonaj próby ustalenia właściciela przedmiotu,
12. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

1.3. STWIERDZENIE PODEJRZANEGO PAKUNKU

1. Odizolować miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku - należy założyć, że podejrzany pakunek jest ładunkiem wybuchowym, dopóki taka ewentualność nie zostanie wykluczona;
2. Nie dotykać, nie otwierać i nie przesuwać podejrzanego pakunku - w przypadku ładunku wybuchowego może on eksplodować w trakcie próby manipulowania;
3. Okryć pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala) - okrycie pakunku w przypadku wycieku nieznanej substancji może ograniczyć rozprzestrzenianie się substancji;
4. Poinformowanie o stwierdzeniu pakunku osobą odpowiedzialną za uruchomienie procedury

- osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu szkoły;
- 5. Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocząć ewakuację zgodnie z planem ewakuacji - ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ewakuacja ma na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku;
- 6. Nie używać telefonu komórkowego - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy;
- 7. Bezwzględnie wykonywać polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb - w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową;
- 8. W miejscu ewakuacji policzyć wszystkie dzieci i poinformować osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi - szybkie sprawdzenie obecności wszystkich dzieci, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły;
- 9. Poinformowanie rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu - informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór dzieci i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych.

1.4 WYPADEK SKAŻENIA CHEMICZNEGO LUB BIOLOGICZNEGO

Sytuacja, gdy nastąpiło skażenie szkoły (szkoła otrzymuje informację o możliwym skażeniu substancją chemiczną/biologiczną - np. telefon o zamiarze ataku). Należy wówczas:

1. Zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru
2. Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku
3. W budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację
4. Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji
5. Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku

6. Do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych
7. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Sytuacja, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się. Należy wówczas:

1. nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem
2. pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów
3. opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób
4. powiadomić osobę odpowiedzialną za zarządzanie kryzysowe w szkole - dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję
5. zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru – rejonów ewakuacji powinno być kilka, znajdujących się w różnych kierunkach od szkoły, gdyż nie znamy kierunku wiatru, z jakiego będzie wiał w czasie przedmiotowego zagrożenia
6. rejonem ewakuacji powinien być budynek/budynki, a nie otwarta przestrzeń
7. natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby - policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia
8. jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka
9. po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb - policja, straż pożarna, wyspecjalizowana jednostka zwalczania skażeń i zakażeń
10. w obiekcie - budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację
11. sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się

w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji

12. powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku
13. oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Sytuacja, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte późno, np. gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań.

Należy wówczas:

1. nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy
2. powiadomić osobę odpowiedzialną w szkole za zarządzanie kryzysowe - dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję
3. przykryć substancję np. kocem, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się
4. pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów
5. opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób
6. ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły
7. natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia
8. w szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny
9. oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi

2. Zagrożenia wewnętrzne

2.1 PROCEDURA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA DZIECI PODCZAS POBYTU W ODDZIALE PRZEDSZKOLNYM

1. Oddział przedszkolny sprawuje opiekę nad dziećmi, dostosowując metody i sposoby oddziaływań do wieku dziecka i jego możliwości rozwojowych, potrzeb środowiska z uwzględnieniem istniejących warunków lokalowych, a w szczególności zapewnia bezpośrednią i stałą opiekę nad dziećmi w czasie pobytu w placówce oraz w trakcie zajęć poza jej terenem.
2. Nauczyciel musi być świadomy odpowiedzialności za życie i zdrowie dzieci, jaka na nim spoczywa. Troska o pełne bezpieczeństwo wychowanków powinna być priorytetem wszelkich jego działań.
3. Oddział przedszkolny zapewnia dzieciom pełne poczucie bezpieczeństwa –zarówno pod względem fizycznym, jak i psychicznym, za to poczucie bezpieczeństwa również odpowiada nauczyciel.
4. Nauczycielowi nie wolno pozostawić dzieci w grupie bez opieki, gdy nie ma jeszcze zmiennika. W takiej sytuacji dyrektor ma prawo polecić nauczycielowi pozostanie w grupie. Polecenie dyrektora jest dla nauczyciela obowiązujące.
5. Nie wolno podczas pracy z dziećmi zostawić ani na chwilę grupy samej. Gdy nauczyciel musi wyjść, np. do toalety, grupą powinna się zająć pomoc nauczyciela lub inny pracownik. Nauczyciel powinien ograniczyć swoją nieobecność do minimum.
6. Dzieci są przyprowadzane do oddziału przedszkolnego przez rodziców bądź inne osoby upoważnione przez rodziców. Rodzice są poinformowani o sposobie przyprowadzania i odbierania dziecka z oddziału. Obowiązuje zasada, że rodzice rozbierają dziecko i wprowadzają do sali grupy. Analogicznie sami odbierają dziecko bezpośrednio z grupy.
7. Odbiór dzieci z oddziału jest możliwy wyłącznie przez rodziców lub inne osoby dorosłe przez nich upoważnione (pisemne upoważnienie powinno być złożone na początku roku szkolnego, a potem przechowywane w dokumentacji przedszkola).
8. Nauczyciel bierze pełną odpowiedzialność za dziecko od momentu jego wejścia do sali.
9. Dziecko przyprowadzone do oddziału przedszkolnego musi być zdrowe, a w przypadku zachorowania dziecka w czasie pobytu w oddziale przedszkolnym rodzic zobowiązany jest do odebrania dziecka. W sytuacjach infekcji, chorób skórnych, zakaźnych dziecko nie może uczęszczać do oddziału przedszkolnego do czasu całkowitego wyleczenia.
10. Dziecko należy przyprowadzać do oddziału przedszkolnego i odbierać w wyznaczonym

czasie rozpoczynania i kończenia zajęć przedszkolnych. W szczególnych przypadkach jest możliwość przyprowadzenia do oddziału przedszkolnego lub odebrania dziecka w innym czasie, po uprzednim ustaleniu z wychowawcą.

11. W oddziale przedszkolnym nie wydaje dziecka osobom niepełnoletnim.
12. W przypadku braku możliwości odebrania dziecka w godzinach pracy oddziału przedszkolnego (sytuacje losowe) rodzice/prawni opiekunowie są zobowiązani do telefonicznego poinformowania o zaistniałej sytuacji oraz do uzgodnienia innego sposobu odebrania dziecka.
13. Nauczyciel wydaje dziecko każdemu z rodziców, jeśli ma on zachowane prawa rodzicielskie, o ile postanowienie sądu nie stanowi inaczej.
14. Podczas lekkich obrażeń (otarcia, drobne skaleczenia, stłuczenie, ugryzienie przez osę) nauczyciel:
 - a). przywołuje pielęgniarkę szkolną w celu udzielenia pomocy medycznej.
 - b). gdy nie ma pielęgniarki, udziela dziecku doraźnej pomocy przedmedycznej.
 - c). zabezpiecza grupę.
 - d). powiadamia rodziców/opiekunów prawnych dziecka o okolicznościach powstania obrażeń.
15. Podczas poważnego wypadku jeżeli zdarzenie zagraża życiu dziecka i wymaga natychmiastowej interwencji lekarskiej wzywa Pogotowie Ratunkowe, a potem powiadamia rodziców /opiekunów prawnych oraz dyrektora/wicedyrektora.
16. Procedura powypadkowa określona jest w „Instrukcji BHP” obowiązujące w szkole.
17. W czasie pobytu w obiekcie szkolnym dzieci przebywają w swoich salach pod opieką nauczyciela.
18. W przypadku, gdy dziecko w ciągu dnia ma potrzebę skorzystania z szatni, ubikacji (oprócz grupy 6 – latków) udaje się tam i powraca pod opieką pomocy nauczyciela lub pracownika szkoły.
19. Nauczyciele zobowiązani są do zawierania z dziećmi ustnych umów/reguł warunkujących ich bezpieczeństwo na terenie obiektu przedszkolnego (sale), na placu przedszkolnym, placu zabaw, w czasie wycieczek i spacerów oraz do egzekwowania przestrzegania tychże umów przez dzieci. Ustalane są normy i zasady zgodnego współżycia z rówieśnikami, uczestniczenia w zabawach dzieci. Zapoznaje dzieci i ich rodziców z systemem kar i nagród obowiązujących w danej grupie.
20. W przypadku przebywania w sali więcej niż jednej grupy, nauczyciel oraz pomoc nauczyciela, czuwają nad bezpieczeństwem grup.
21. Na początku roku szkolnego uczy się dzieci korzystania z urządzeń terenowych zgodnie

- z zasadami bezpieczeństwa. Ustala się normy i zasady korzystania z tego sprzętu.
22. Wszelkie usterki na placu zabaw nauczyciel zgłasza natychmiast dyrektorowi szkoły. Nauczyciel nie zezwala dzieciom na korzystanie z uszkodzonych urządzeń.
 23. W trakcie trwania spaceru lub wycieczki w pobliskie tereny, nadzór nad dziećmi sprawują nauczyciel i pomoc nauczyciela (co najmniej jedna osoba dorosła na 15 dzieci).
 24. Podczas dłuższych wyjść pieszych dodatkową funkcję opiekuna może sprawować jeden z rodziców, który deklaruje znajomość zasad bezpieczeństwa.
 25. Dzieci poruszające się po ulicy winny mieć kamizelki odblaskowe.
 26. Wycieczki, wyjścia do muzeum i innych obiektów odnotowuje się w dzienniku elektronicznym.
 27. Przed wyjazdem na wycieczki, nauczyciel przygotowuje pisemną listę dzieci i opiekunów oraz sporządzić kartę wycieczki. Opiekunowie i kierownik wycieczki powinni podpisać, że biorą odpowiedzialność za wymienione na liście dzieci podczas wycieczki.
 28. Na wycieczkę zabierana jest w pełni wyposażoną apteczkę.

2.2 PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NARUSZENIA GODNOŚCI OSOBISTEJ UCZNIA

1. W przypadku uchybienia przez nauczyciela obowiązków wynikających z art. 6 Karty Nauczyciela, a w rezultacie naruszenia godności osobistej ucznia, prowadzi się wewnątrzszkolne postępowanie wyjaśniające.
2. Dyrektor szkoły zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, prowadzi rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem, uczniem, rodzicem (prawnym opiekunem)
3. Włącza w rozmowę wyjaśniającą wychowawcę klasy i pedagoga szkolnego.
4. Po ustaleniu stanu faktycznego i stwierdzeniu, że nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, dyrektor szkoły ma prawo zastosować wobec nauczyciela konsekwencje w postaci:
 - a. upomnienia ustnego /przy pierwszym zdarzeniu/,
 - b. upomnienia pisemnego /przy powtórnym zdarzeniu/.
5. Po czynnościach wyjaśniających stwierdzających, że nie nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, postępowanie zostaje zakończone, o czym zostają poinformowani zainteresowani.
6. Wszystkie czynności wykonywane w ramach postępowania wewnątrzszkolnego dokumentowane są protokołem, który składa się z wyjaśnień uczestników postępowania.
7. Jeżeli postępowanie wewnątrzszkolne potwierdza powtarzające się naruszenie godności osobistej ucznia, po dwukrotnym upomnieniu danego nauczyciela, przy kolejnym zdarzeniu dyrektor szkoły ma obowiązek skierować stosowne zawiadomienie do rzecznika

dyscyplinarnego.

8. W przypadku ewidentnego naruszenia godności osobistej ucznia, niezwłocznie wszczyna się procedurę postępowania zgodnego z przepisami powszechnie obowiązującymi bez prowadzenia wyżej przedstawionego postępowania.

2.3 POSTĘPOWANIE W SYTUACJI NARUSZENIA NIETYKALNOŚCI OSOBISTEJ NAUCZYCIELA LUB PRACOWNIKA SP W PIĄTKOWEJ

1. Natychmiastowe powiadomienie wychowawcy, pedagoga szkolnego, dyrektora szkoły.
2. Powiadomienie rodziców o zaistniałym zdarzeniu.
3. Przeprowadzenie przez dyrektora szkoły rozmowy ze sprawcą, poszkodowanym pracownikiem szkoły oraz świadkiem zdarzenia w obecności pedagoga szkolnego, wychowawcy i rodziców - sporządzenie notatki służbowej z rozmowy.
4. Po rozpatrzeniu sprawy decyzyja o ewentualnym powiadomieniu policji i sądu.
5. Nagana dyrektora szkoły.
Obniżenie oceny z zachowania.
6. Jeżeli zachowanie ucznia nie ulega zmianie, powiadomienie Organu Nadzoru Pedagogicznego i Organu Prowadzącego o demoralizującym wpływie zachowania ucznia na innych uczniów i dotychczasowych działaniach profilaktycznych zastosowanych przez szkołę.

Każdorazowo z przebiegu sytuacji oraz podjętych działań sporządza się notatkę służbową.

2.4 PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELA W PRZYPADKU AGRESYWNEGO ZACHOWANIA UCZNIA

1. Nauczyciel bądź pracownik szkoły, który jest świadkiem agresywnego zachowania uczniów (bójka, pobicie) jest zobowiązany do natychmiastowej słownej i stanowczej reakcji na zaistniałą sytuację tzn.:
 - rozdzielić uczniów i odizolować sprawcę od ofiary,
 - zgłosić fakt do wychowawcy klasy i pedagoga szkolnego, a w przypadku ich nieobecności w szkole do dyrektora,
 - zaprowadzić ucznia do pielęgniarki szkolnej a w przypadku jej nieobecności udzielić uczniowi pierwszej pomocy, jeżeli takiej wymaga.

2. Wychowawca bądź pedagog szkolny przeprowadza rozmowę o charakterze ostrzegawczym z uczniem bądź uczniami biorącymi udział w agresywnym zdarzeniu celem ustalenia przyczyn –konfrontacja zdarzeń oraz uświadomienia nieodpowiedniego zachowania.
3. Wychowawca bądź pedagog szkolny natychmiast wzywa do szkoły rodziców uczniów, bądź prawnych opiekunów (zarówno sprawcy jak i ofiary).
 - przeprowadza rozmowę z rodzicem (prawnym opiekunem), pogłębiając wiedzę na temat ucznia, jego rozwoju intelektualnego, społecznego, emocjonalnego.
 - analizuje przyczyny zaburzonego zachowania ucznia, pomagając rodzicom w doborze metod wychowawczych.
4. Uczeń, który dopuścił się zachowania agresywnego otrzymuje uwagę do dziennika bądź też upomnienie lub naganę wychowawcy klasy. Dalsza gradacja kary powoduje zgodnie ze statutem szkoły upomnienie lub naganę Dyrektora szkoły oraz w ostateczności przeniesienie do równoległej klasy.
5. W przypadku utrzymywania się nieprawidłowych relacji ucznia z rówieśnikami (pobicia, zaczepianie itp.), wychowawca w porozumieniu z rodzicami dziecka kieruje je na badania psychologiczne, w celu otrzymania dalszych wskazówek dot. prowadzenia ucznia.
6. W sytuacji, kiedy uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych uczniów, pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły i wychowawcą ucznia kieruje wniosek do Sądu Rejonowego -Wydział Rodzinny i Nieletnich o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.
7. Nauczyciel bądź pracownik szkoły, który jest świadkiem agresywnego zachowania uczniów (bójka, pobicie) jest zobowiązany do sporządzenia notatki służbowej z incydentu.

2.5 PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIA UCHYLAJĄCEGO SIĘ OD REALIZOWANIA OBOWIĄZKU SZKOLEGO

1. Nauczyciel prowadzi systematycznie frekwencję uczniów.
2. Odnotowuje każdą nieobecność ucznia na prowadzonych przez siebie zajęciach lekcyjnych w dzienniku elektronicznym.
3. Rodzice mają obowiązek powiadomienia wychowawcy klasy o dłuższej nieobecności ucznia (choroba, pobyt w szpitalu) osobiście lub poprzez dziennik elektroniczny do 5 dni. Po tym czasie szkoła powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) o nieobecności ucznia w szkole.

4. Rodzic ma obowiązek usprawiedliwiać nieobecności ucznia na zajęciach do końca bieżącego miesiąca, lecz nie później niż do 7 dni po powrocie do szkoły, w formie pisemnej lub osobiście.
5. Jeżeli nieobecności nie zostaną usprawiedliwione w wyznaczonym terminie, wychowawca powiadamia o nieobecnościach rodziców (prawnych opiekunów) ucznia.
6. Informacja może być przekazana telefonicznie, listownie lub mailowo za pośrednictwem dziennika elektronicznego. Rodzice mogą też być poproszeni o zgłoszenie się do szkoły w celu wyjaśnienia nieobecności dziecka.
7. W przypadku braku współpracy rodzica (opiekuna) z wychowawcą – rodzic nie uczestniczy w zebraniach, konsultacjach, nie wyraża chęci na spotkania indywidualne, oraz w przypadku dalszego uchylania się ucznia od obowiązku szkolnego, wychowawca zgłasza fakt pedagogowi szkolnemu.
8. Wychowawca, pedagog szkolny oraz rodzice ucznia podejmują wspólne działania zaradcze w celu regularnego realizowania obowiązku szkolnego przez danego ucznia.
9. Gdy uczeń w dalszym ciągu nie realizuje obowiązku szkolnego, dyrektor szkoły wysyła do rodziców upomnienie listem poleconym a po dwóch tygodniach (w przypadku braku poprawy sytuacji) kieruje wniosek o wszczęcie egzekucji administracyjnej do organu egzekucyjnego, jakim jest gmina.

Przez niespełnienie obowiązku szkolnego należy rozumieć nieusprawiedliwioną nieobecność w okresie jednego miesiąca na co najmniej 50%:

10. Pedagog szkolny w porozumieniu z wychowawcą ucznia i dyrektorem pisemnie informuje Sąd Rejonowy - Wydział Rodzinny i Nieletnich o uchylaniu się ucznia od obowiązku szkolnego.

2.6 PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJI STWIERDZENIA DEWASTACJI MIENIA SZKOLNEGO I CUDZEJ WŁASNOŚCI

Nauczyciel bądź pracownik szkoły, który jest świadkiem bądź też został poinformowany o zaistniałej na terenie szkoły dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności jest zobowiązany do:

- Natychmiastowej reakcji na zaistniałą sytuację, tzn. zareagować i wyjaśnić z uczniem bądź uczennicą, w jaki sposób doszło do dewastacji i co zostało zniszczone;
 - zgłosić fakt do wychowawcy bądź pedagoga szkolnego, a w przypadku ich nieobecności do Wicedyrektora bądź Dyrektora szkoły;
 - zanotować zaistniałe zdarzenie w dzienniku uwag;
1. Wychowawca bądź pedagog szkolny, w przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, przeprowadza rozmowę z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia i podejmuje czynności mające na celu ustalenie sprawcy/sprawców. W przypadku ustalenia sprawcy dewastacji wychowawca bądź pedagog szkolny przeprowadza z nim rozmowę ostrzegawczą i wzywa rodziców bądź prawnych opiekunów do szkoły. Do szkoły wzywani są także rodzice bądź prawni opiekunowie osoby, której zniszczono osobistą własność (jeżeli mamy do czynienia nie z dewastacją mienia szkolnego ale z dewastacją cudzej własności).
 2. Rozmowę z uczniem bądź rodzicem pedagog szkolny bądź wychowawca odnotowuje w teczce indywidualnej ucznia bądź w teczce wychowawcy lub dzienniku lekcyjnym.
 3. Jeżeli rodzice bądź prawni opiekunowie ucznia, który dokonał dewastacji mienia szkolnego bądź cudzej własności nie pokryją kosztów naprawy bądź też nie dokonają we własnym zakresie (w ustalonym przez szkołę terminie) naprawy wyrządzonej szkody Dyrektor szkoły kieruje sprawę do Komisariatu Policji celem podjęcia stosownych działań.

2.7 PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W PRZYPADKU PRZYŁAPANIA UCZNIA NA PALENIU PAPIEROSÓW

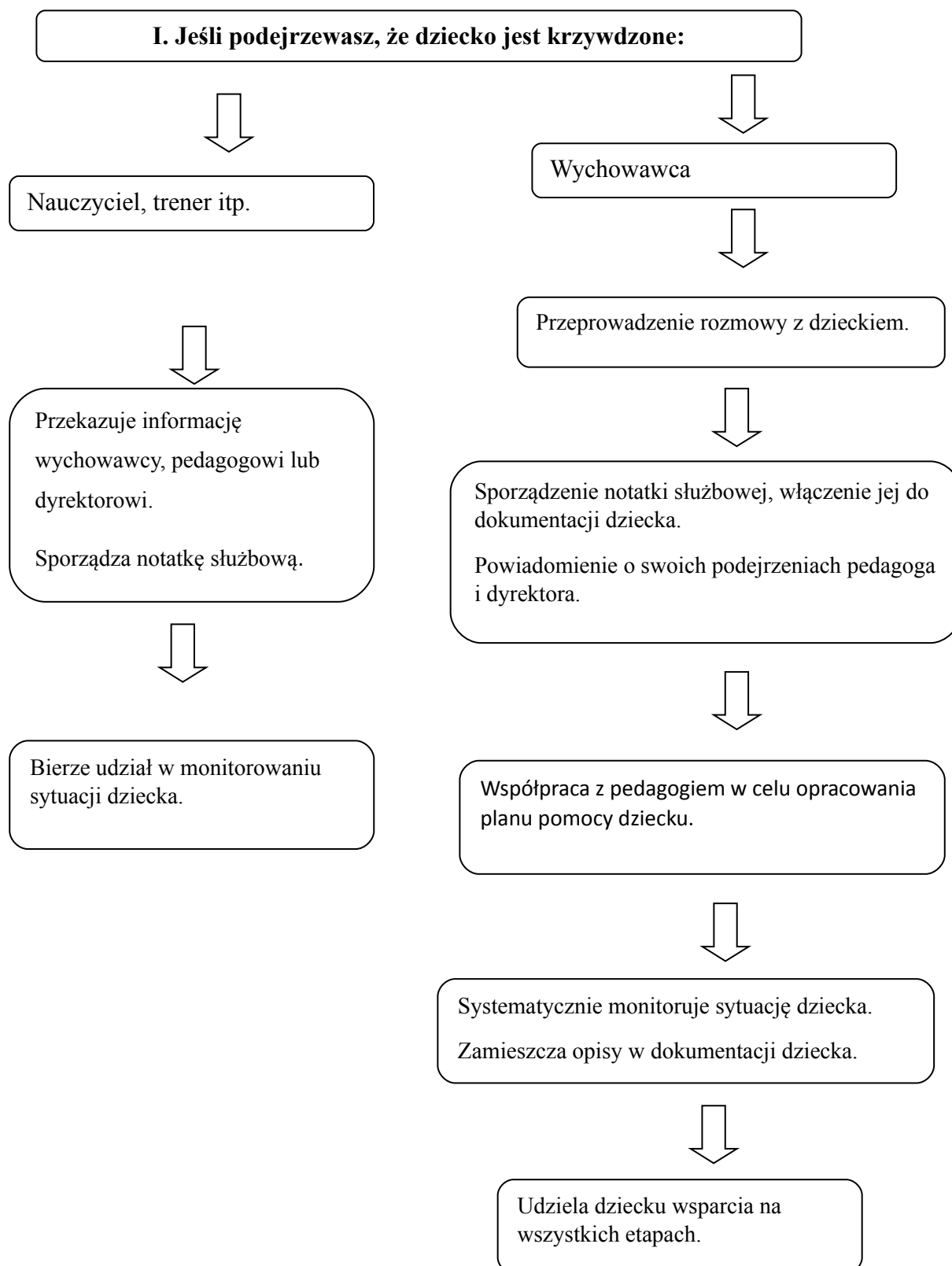
1. W przypadku, gdy nauczyciel lub inny pracownik szkoły przyłapie ucznia na paleniu papierosów powinien zgłosić ten fakt wychowawcy klasy.
2. Wychowawca klasy informuje o zdarzeniu rodziców ucznia.
3. Uczeń przyłapany na paleniu papierosów zostaje ukarany karą statutową.
4. Wychowawca omawia z uczniami zagadnienia negatywnego wpływu nikotyny na zdrowie człowieka, podaje propozycję asertywnych zachowań w przypadku presji otoczenia, przedstawia szkody zdrowotne i społeczne związane z paleniem tytoniu, wskazuje przepisy prawne i konsekwencje ich łamania.
5. W przypadku nieskuteczności udzielonych kar, wychowawca klasy zwraca się do pedagoga, który przeprowadza rozmowę z uczniem.
6. Jeżeli działania podjęte przez szkołę nie przyniosły oczekiwanych rezultatów, a palenie

tytoniu jest jednym z objawów demoralizacji nieletniego ucznia, dyrektor szkoły sprawę kieruje do sądu rodzinnego.

2.8. POSTĘPOWANIE W SYTUACJI POSIADANIA PRZEDMIOTÓW NIEDOZWOLONYCH NA TERENIE SZKOŁY

1. Zażądanie oddania przez ucznia niebezpiecznego przedmiot.
2. Jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego, ponosi konsekwencje za złamanie statutu szkoły.
3. W przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia natychmiastowe powiadomienie dyrekcji szkoły, która zawiadamia policję.
4. W każdym przypadku powiadomienie rodziców, wychowawcy i dyrekcji szkoły, także kuratora sądowego, jeżeli uczeń jest pod jego opieką.
5. Udzielenie nagany wychowawcy lub dyrektora za nieprzestrzeganie statutu szkoły.
6. Obniżenie oceny z zachowania.

2.9 Procedury postępowania nauczycieli w sytuacji krzywdzenia dzieci

Procedury postępowania nauczycieli w sytuacji krzywdzenia dzieci

II. Jeśli zauważyłeś/ zauważyłaś, że dziecko jest krzywdzone:

Przyjmij zawiadomienie i sporządź notatkę.

Rozpoznanie objawów krzywdzenia dziecka.

Oceń czy zagrożone jest zdrowie lub życie dziecka.

tak

Zagrożenie **bezpieczeństwa** dziecka.

Zawiadom Sąd Rejonowy Wydział Spraw Rodzinnych.
Zawiadom Prokuraturę - faxem, potem listem poleconym.

tak

Zagrożenie **życia** dziecka.

Natychmiast zawiadom pogotowie ratunkowe i policję.
Postępuj zgodnie z poleceniami.

nie

Powiadom dyrektora, pedagoga. Sporządź notatkę służbową.

Diagnoza sytuacji rodzinnej dziecka na podstawie obserwacji, rozmowy z dzieckiem (w zakresie swoich kompetencji).
Zebranie wszystkich informacji o dziecku do których masz dostęp.

Rozpocznij procedurę "Niebieskiej karty".

Dokonaj oceny sytuacji: Czy należy rozpocząć procedurę "Niebieskiej karty"?

tak

Realizuj procedurę "Niebieskiej karty".

nie

Czy zagrożone jest dobro dziecka?

tak

Zawiadom pracownika socjalnego pomocy społecznej.
Postępuj zgodnie z zaleceniami.
Każdy z pracowników szkoły winien współpracować, działać zespołowo i interdyscyplinarnie.

nie

Zbierz informacje i zachowaj dokumentację.
Zamknij sprawę.

2.10 PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRÓB SAMOBÓJCZYCH LUB SAMOBÓJSTWA UCZNIA

Każdy pracownik szkoły (pedagogiczny i niepedagogiczny) ma obowiązek zareagowania na niepokojące zachowania uczniów mogące wskazywać na zamiary samobójcze.

1. Postępowanie w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych.

Należą do nich:

- mówienie wprost lub pośrednio o samobójstwie,
 - pisanie listów pożegnalnych lub testamentu,
 - przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania,
 - mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku wyjścia z sytuacji,
 - okaleczanie się, autoagresja,
 - długotrwały stan smutku, przygnębienia,
 - pozbywanie się osobistych i ważnych dla ucznia przedmiotów,
 - izolowanie się, zamykanie się w sobie,
 - rezygnacja z zajęć, w które dotychczas był zaangażowany.
1. Każdy, kto zauważy niepokojące sygnały, zobowiązany jest zgłosić swoje obserwacje wychowawcy ucznia lub pedagogowi/psychologowi szkolnemu.
 2. Po odebraniu zgłoszenia wychowawca ucznia wraz z psychologiem/pedagogiem szkolnym dokonują diagnozy zgłoszenia oraz sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia.
 3. Jeśli uznają, że zachodzi taka potrzeba, kontaktują się z rodzicami w celu ustalenia przyczyny niepokojących zmian w zachowaniu ucznia.
 4. Jeżeli wspólne ustalenia potwierdzają obawy o zagrożeniu, informacja przekazywana jest dyrektorowi szkoły.
 5. Wraz z rodzicami ustalane są zasady postępowania wobec ucznia: sposób i zakres kontaktów z rodzicami, a także pomoc psychoterapeutyczna na terenie szkoły lub poza nią.

2. Postępowanie w przypadku posiadania informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych)

1. Pracownik, który otrzymał informację o zamiarze popełnienia samobójstwa przez ucznia, stara się natychmiast odnaleźć ucznia, nie pozostawia go samego, lecz próbując przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce.
2. Informują o zaistniałej sytuacji wychowawcę, pedagoga/psychologa i dyrektora szkoły.
3. Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia informują o zaistniałej sytuacji rodziców ucznia.
4. Przekazują dziecko pod opiekę rodziców/prawnych opiekunów, a jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa, odpowiednim instytucjom
5. Uczeń powinien natychmiast zostać objęty indywidualną opieką psychologiczną i jeśli uznają, że zachodzi taka potrzeba, wskazują rodzicom konieczność skontaktowania się z psychiatrą.

3. Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej na terenie szkoły

1. Pracownik, po otrzymaniu informacji o próbie samobójczej ucznia, stara się natychmiast go odnaleźć.
2. Po odnalezieniu ucznia ustala i potwierdza rodzaj zdarzenia, nie pozostawia ucznia samego.
3. Usuwa przedmioty umożliwiające ponowienie próby.
4. Stara się dyskretnie przeprowadzić ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce.
5. Jeśli zachodzi taka potrzeba, udziela pierwszej pomocy przedmedycznej.
6. Jeżeli zachodzi taka potrzeba, wzywa pielęgniarkę szkolną lub pogotowie ratunkowe, policję. Jeśli to możliwe, powinien zadbać, aby interwencja służb przebiegła dyskretnie.
7. Kiedy pojawi się taka możliwość, powiadamia lub zleca powiadomienie o zdarzeniu wychowawcę, pedagoga/psychologa i dyrektora szkoły.
8. Dyrektor szkoły niezwłocznie zawiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia.
9. próbie samobójczej dyrektor informuje radę pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
10. Pedagog/psycholog szkolny planuje dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, a także atmosfery życzliwości i wsparcia.

4. Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej poza terenem szkoły

1. Jeśli próba samobójcza ma miejsce poza szkołą, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły lub pedagog szkolny przekazuje rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
2. O próbie samobójczej dyrektor informuje radę pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli
3. Pedagog/psycholog szkolny planuje dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), która ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, a także atmosfery życzliwości i wsparcia.

5. Postępowanie w przypadku śmierci samobójczej ucznia

1. W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji.
2. Po samobójstwie lub usiłowaniu popełnienia może dojść do zjawiska zakażenia się samobójstwem (tzw. efekt Wertera). Należy zidentyfikować wszystkich uczniów o złym stanie emocjonalnym i otoczyć ich większą opieką i wsparciem – takie osoby często identyfikują się z samobójcami.
3. Pedagog/psycholog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły.
4. Wychowawcy klas przekazują wiadomość (absolutne minimum) na forum swoich klas (nie na forum szkoły). Należy unikać gloryfikowania ucznia i położyć nacisk na żałobę po śmierci, cierpienie u ludzi z najbliższego otoczenia i konsekwencje dla osób, które pozostały.
5. Uczniowie powinni uzyskać informację o miejscach, w których uzyskaliby pomoc w czasie kryzysu oraz numery telefonów zaufania.

2.11 PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA WSZAWICY W SZKOLE

Procedura ma zapewnić higieniczne warunki pobytu dzieci w szkole oraz chronić przed rozprzestrzenianiem się wszawicy w placówce.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności :

1. Rodzice (opiekunowie prawni) muszą mieć świadomość konieczności monitorowania na bieżąco czystości skóry głowy własnego dziecka.

2. Nauczyciele: zobowiązani są do natychmiastowego zgłaszania dyrektorowi szkoły sygnałów dotyczących pojawienia się wszawicy w szkole.
3. Pracownicy obsługi: winni zgłosić swoje podejrzenia, co do wystąpienia wszawicy w danej grupie nauczycielowi, bądź dyrektorowi.

Opis procedury:

1. Dyrektor szkoły zarządza dokonanie przez higienistkę szkolną lub osobę upoważnioną, do kontroli czystości skóry głowy wszystkich dzieci w grupie oraz wszystkich pracowników szkoły mających z tą grupą kontakt, z zachowaniem zasady intymności (kontrola indywidualna w wydzielonym pomieszczeniu, z poszanowaniem godności osobistej). Kontrolę czystości skóry i włosów uczniów na podstawie zgody podpisanej przez rodziców (opiekunów prawnych) na cały okres edukacji w Szkole Podstawowej w Piątkowej
2. Rodzice uczniów powiadamiani są o terminie kontroli, jak i o jej wynikach (bez wskazywania danych personalnych).
3. Higienistka szkolna (lub w sytuacji braku higienistki w szkole – osoba kompetentna upoważniona przez dyrektora szkoły) zawiadamia rodziców dzieci, u których stwierdzono wszawicę, o konieczności podjęcia niezwłocznie zabiegów higienicznych skóry głowy. W razie potrzeby instruuje rodziców o sposobie działań, informuje też o konieczności poddania się kuracji wszystkich domowników i monitoruje skuteczność działań, jednocześnie informuje dyrektora szkoły o wynikach kontroli i skali zjawiska.
4. Zalecenie: W celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się wszawicy rodzice (opiekunowie prawni) dziecka, u którego wystąpiła wszawica powinni zatrzymać dziecko w domu do czasu likwidacji zakażenia, podejmując skuteczne i intensywne zabiegi, by skrócić czas nieobecności w szkole do niezbędnego minimum.
5. Dyrektor lub upoważniona osoba (nauczyciel) informuje wszystkich rodziców o stwierdzeniu wszawicy w grupie dzieci, z zaleceniem codziennej kontroli czystości głowy dziecka oraz czystości głów domowników.
6. W przypadku, gdy rodzice zgłoszą trudności w przeprowadzeniu kuracji (np. brak środków na zakup preparatu) dyrektor szkoły we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej, udzielają rodzicom lub opiekunom niezbędnej pomocy.
Higienistka szkolna (w przypadku braku, osoba posiadająca stosowne kwalifikacyjne, którą dyrektor upoważnił) po upływie 7 – 10 dni kontroluje stan czystości skóry głowy dzieci po przeprowadzonych zabiegach higienicznych przez rodziców.
7. W sytuacji stwierdzenia nieskuteczności zalecanych działań, higienistka (w przypadku

braku, osoba posiadająca stosowne kwalifikacje, którą dyrektor upoważnił) zawiadamia o tym dyrektora szkoły w celu podjęcia bardziej radykalnych kroków (zawiadomienie ośrodka pomocy społecznej o konieczności wzmożenia nadzoru nad realizacją funkcji opiekuńczych przez rodziców dziecka oraz udzielenia rodzinie potrzebnego wsparcia).

8. Z przeprowadzonej kontroli czystości każdorazowo higienistka sporządza notatkę.

2.12 PROCEDURY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA AGRESYWNYCH ZACHOWAŃ W SZKOLE TZW.FALI

Agresja fizyczna

1. Każdy pracownik szkoły, który zaobserwował atak agresji fizycznej lub został o nim poinformowany ma obowiązek przerwanie tego zachowania w sposób stanowczy i zdecydowany (mówić dobitnie, głośno, stanowczo, używać krótkich komunikatów)
2. W razie potrzeby należy zadbać o uniemożliwienie dalszego kontaktu między uczniami.
3. Należy powiadomić pielęgniarkę szkolną, pedagoga/psychologa i dyrektora szkoły oraz powiadomić wychowawcę/ów oraz rodziców agresora i ofiary.
4. W przypadku zagrożenia życia pielęgniarka, pedagog/psycholog lub dyrektor szkoły wzywa natychmiast karetkę pogotowia.
5. Pedagog szkolny/psycholog szkolny i wychowawcy klas przeprowadzają rozmowy z rodzicami obydwu stron oraz ze sprawcą i ofiarą. Z rozmów sporządzają notatkę.
6. Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy rodzić sobie w kontaktach z innymi,
7. Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami przemocy, udzielić im wsparcia, przypomnieć normy i zasady reagowania na przemoc, ustalić działania w podobnych przypadkach.
8. W przypadku wszczynania kolejnych ataków przez agresora, z widocznymi skutkami pobicia - szkoła kieruje sprawę na Policję,
9. Wobec agresora stosuje się kary przewidziane w statucie szkoły.

Agresja słowna

1. Należy powiadomić wychowawcę klasy i/lub dyrektora, pedagoga/psychologa.
2. Wychowawca (pedagog lub psycholog) przeprowadza rozmowę z uczniami mającą na celu wyjaśnienie okoliczności zdarzenia. Rozmowę z ofiarą i agresorem należy przeprowadzić osobno.
3. zaistniałym zdarzeniu należy poinformować rodziców.
4. Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy rodzić sobie w kontaktach z innymi.
5. W poważnych przypadkach np. uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa ściganego na wniosek poszkodowanego powiadamiana jest Policja.
6. Wobec ucznia przejawiającego zachowania agresywne stosuje się konsekwencje przewidziane w statucie szkoły.

2.13 PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK ZNALEZIENIA W SZKOLE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

1. W przypadku znalezienia podejrzanej substancji odurzającej na terenie należy:

- zachować szczególne środki ostrożności
- zabezpieczyć substancję przed dostępem do niej uczniów oraz ew. jej zniszczeniem
- powiadomić dyrektora szkoły, który powiadamia Policję
- ustalić (jeżeli to możliwe), do kogo znaleziona substancja należy
- przekazać Policji zabezpieczoną substancję oraz informację o zaistniałej sytuacji
- opracować i prowadzić projekty edukacyjne dot. w/w problematyki

2. W przypadku podejrzenia ucznia o posiadanie środków odurzających należy:

- odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie
- powiadomić pedagoga szkolnego
- powiadomić dyrektora szkoły, dyrektor powiadamia Policję

- zażądać od ucznia w obecności innej osoby/pedagoga przekazania posiadanej substancji
- zażądać od ucznia pokazania zawartości plecaka oraz zawartości kieszeni
- powiadomić rodziców ucznia
- poinformować rodziców o obowiązujących procedurach w szkole
- przeprowadzić z uczniem w obecności rodziców dziecka rozmowę o złamaniu obowiązującego prawa szkolnego W dalszej kolejności należy objąć ucznia działaniami profilaktycznymi lub wychowawczymi. Wsparcia należy udzielić również rodzicom ucznia
- podjąć wraz z rodzicami działania profilaktyczne w zakresie posiadania i rozprowadzania środków odurzających

3. W przypadku rozpoznania stanu odurzenia ucznia alkoholem , narkotykami , „dopalaczami” i innymi substancjami psychoaktywnymi.

- powiadomić wychowawcę klasy ucznia
- odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie
- powiadomić pedagoga szkolnego
- przekazać ucznia pod opiekę pielęgniarki/pedagoga szkolnego
- powiadomić dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji
- wezwać do szkoły rodziców ucznia
- poinformować rodziców o obowiązującej w szkole procedurze postępowania w zaistniałej sytuacji . W dalszej kolejności należy objąć ucznia działaniami profilaktycznymi i wychowawczymi .Wsparcie należy udzielić również rodzicom ucznia. Monitorować i ewaluować efekty .
- przeprowadzić rozmowę z rodzicami wskazując argumenty dla zagrożenia zdrowia, wskazać działania, instytucje mogące służyć pomocą w zaistniałej sytuacji.
- powiadomić właściwe instytucje zajmujące się zdrowiem ucznia.

6. W przypadku odmowy współpracy przez rodziców:

- szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub Policję
- powiadomione instytucje wdrażają obowiązujące procedury postępowania
- szkoła współpracuje z instytucjami w zakresie pomocy i wsparcia ucznia
- szkoła udziela informacji i przekazuje dotychczasowe sposoby postępowania z uczniem
- szkoła współpracuje z Ośrodkiem Wychowawczym, w którym umieszczono ucznia.

2.14 PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA KRADZIEŻY LUB WYMUSZENIA PIENIĘDZY LUB PRZEDMIOTÓW WARTOŚCIOWYCH

Kradzież lub wymuszenie przedmiotu znacznej wartości:

1. Działania mające na celu powstrzymanie i niwelowanie tego zjawiska winny zostać podjęte bezzwłocznie.
2. Osoba, która wykryła kradzież, winna bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły.
3. Należy przekazać sprawcę czynu (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły.
4. Należy zabezpieczyć dowody przestępstwa tj. przedmiotów pochodzących z kradzieży lub wymuszenia i przekazanie ich Policji.
5. Należy zażądać, aby uczeń przekazał skradzioną rzecz, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży oraz przekazał inne przedmioty budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną rzeczą - w obecności innej osoby, np. wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, psychologa, dyrektora lub innego pracownika szkoły (należy pamiętać, że pracownik szkoły nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia. Może to zrobić tylko Policja).
6. We współpracy z pedagogiem szkolnym należy ustalić okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
7. Dyrektor szkoły winien wezwać rodziców (opiekunów prawnych) sprawcy i przeprowadzić rozmowy z uczniem w ich obecności. Należy sporządzić notatkę z tej rozmowy podpisaną przez rodziców.
8. Należy powiadomić Policję.
9. Sprawca winien dokonać zadośćuczynienia poszkodowanemu w kradzieży.
10. Dyrektor lub Rada Pedagogiczna może podjąć decyzję o ukaraniu ucznia w/g statutu szkoły.
11. Następnie wychowawca powiadamia o decyzji Dyrektora lub Rady Pedagogicznej rodziców.

Obowiązki pracowników:

- Zapoznanie się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury.
- Wzięcie udziału w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury.
- Posiadanie - dostępnych w każdej chwili – numerów telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury
- Posiadanie wiedzy o swoich zadaniach na wypadek uruchomienia procedur

- Stosowanie się do poleceń osoby zarządzającej procedurą.

2.15 PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA PRZYPADKÓW PEDOFILII W SZKOLE

1. Po stwierdzeniu zagrożenia należy powiadomić dyrektora oraz pedagoga szkolnego
W przypadku potwierdzenia informacji o pojawianiu się osób obcych, zaczepiających uczniów, należy bezzwłocznie powiadomić policję
2. Dyrektor szkoły winien przekazać pracownikom szkoły informację o stwierdzonym zagrożeniu
3. Wychowawcy klas oraz pedagog szkolny podejmują działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania potencjalnego zagrożenia
4. W przypadku stwierdzenia, że uczeń był molestowany, bezzwłocznie powinni zostać powiadomieni rodzice ucznia oraz policja
5. Dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia
6. Wychowawca lub pedagog szkolny przeprowadza indywidualną rozmowę z uczniem i w obecności rodziców/prawnych opiekunów ustala przyczyny i okoliczności zdarzenia
7. Dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami ucznia ustala działania z udziałem pedagoga w celu zapewnienia opieki na uczennicą/ucznem

2.16 PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA PRZYPADKÓW ROZPOWSZECHNIANIA PORNOGRAFII W SZKOLE PRZEZ UCZNIA

1. W przypadku powzięcia przez nauczyciela/rodzica lub inną osobę informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w Internecie, w szkole należy bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły oraz administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu.
2. W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia.
3. Dyrektor szkoły winien przekazać informację o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły.
4. Wychowawca klasy i pedagog szkolny winien podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów

- o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań
5. Dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne. Wychowawca lub pedagog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.

2.17 PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WYSTĄPIENIA PRZYPADKÓW NIEPOKOJĄCYCH ZACHOWAŃ SEKSUALNYCH UCZNIÓW W SZKOLE

1. O przypadkach niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole, nauczyciel lub inny pracownik szkoły, jeżeli jest ich świadkiem, żąda od ucznia zaprzestania czynności i powiadamia wychowawcę klasy lub pedagoga szkolnego, którzy podejmują z nim rozmowę wychowawczą.
2. W przypadku, gdy uczeń przekazuje nauczycielowi informację o niepokojących zachowaniach seksualnych, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez uczniów, którzy brali czynny udział w tego typu zachowaniach
3. Wychowawca lub pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem oraz informuje o zaistniałym zdarzeniu rodziców ucznia, zobowiązując ich jednocześnie do szczególnego nadzoru nad nim.
4. W sytuacji kiedy rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do pojawienia się w szkole, gdy szkoła wykorzysta dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych i nie przynoszą one spodziewanych efektów, a zachowanie ucznia wskazuje na znaczny stopień demoralizacji (np. uprawianie nierzędu), dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich lub Policję – Wydział ds. Nieletnich.

2.18 PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WYPADKU UCZNIA W SZKOLE

1. Udzielić pierwszej pomocy i zapewnić poszkodowanemu opiekę.
2. Wezwać pielęgniarkę szkolną a w uzasadnionych przypadkach Pogotowie Ratunkowe .
3. Zabezpieczyć miejsce wypadku do czasu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku.
Zawiadomić : a) dyrektora szkoły b) specjalistę od spraw BHP
4. Przystąpić do ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku.

5. Sporządzić protokół powypadkowy.
6. Zatwierdzić protokół powypadkowy.
7. Doręczyć protokół wraz z załącznikami osobie sprawującej opiekę nad poszkodowanym z pouczeniem o sposobie i terminie odwołania.
8. Wpisać wypadek do rejestru wypadków uczniowskich.
9. Zarządzić zastosowanie środków profilaktycznych.
10. Omówić na posiedzeniu Rady Pedagogicznej okoliczności i przyczyny wypadków i zastosowanie środków profilaktycznych

2.19 PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POPEŁNIENIA PRZEZ UCZNIA CZYNU KARALNEGO

Sposoby postępowania nauczyciela wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego:

1. Należy niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły.
2. Ustalić okoliczności czynu oraz ewentualnych świadków zdarzenia.
3. W przypadku, gdy sprawca jest znany i przebywa na terenie szkoły, należy przekazać go dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Następnym krokiem jest powiadomienie rodziców ucznia.
5. Policję należy powiadomić niezwłocznie w przypadku, gdy sprawa jest poważna (np. rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub w przypadku, gdy nieletni sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest znana.
6. Ostatnią czynnością powinno być zabezpieczenie ewentualnych dowodów lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich Policji.

2.20 PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK UCZNIA BĘDĄCEGO OFIARĄ CZYNU KARALNEGO

1. Nauczyciel udziela uczniowi pierwszej pomocy przedmedycznej lub zapewnia jej udzielenie wzywając pielęgniarkę lub lekarza.
2. Niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły.
3. Dyrektor szkoły lub inna wyznaczona osoba wzywa rodziców pokrzywdzonego ucznia.
4. Następnie dyrektor powiadamia policję.
5. W dalszej kolejności ofiara czynu karalnego powinna otrzymać pomoc, wsparcie psychologiczne.

2.21 PROCEDURA W SYTUACJI AGRESYWNEGO RODZICA W STOSUNKU DO NAUCZYCIELA, LUB RODZICA BĘDACEGO POD WPŁYWEM ALKOHOLU LUB SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

1. Każdy, kto nie jest aktualnie uczniem bądź pracownikiem szkoły jest osobą obcą. Każdy pracownik szkoły ma prawo żądać informacji o celu pobytu osoby obcej.
2. W przypadku, gdy osoba obca odmawia podania celu wizyty, zachowuje się agresywnie, zachodzi podejrzenie, że znajduje się pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych, bądź stwarza zagrożenie dla osób przebywających w szkole, należy nakazać tej osobie opuścić teren szkoły.
3. Przy odmowie wyjścia osoby obcej należy wezwać pomoc, poinformować dyrekcję szkoły i zawiadomić policję.
4. Jeżeli zachodzi podejrzenie, że rodzic lub opiekun zgłaszający się po odbiór dziecka znajduje się w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem substancji psychoaktywnych należy bezzwłocznie powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego lub dyrekcję. Pracownik szkoły powiadamia policję oraz kontaktuje się z innym opiekunem dziecka.

2.22 PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESYWNEGO ZACHOWANIA UCZNIA NA LEKCJI

1. Podjęcie przez nauczyciela próby wyciszenia zachowania agresywnego poprzez rozmowę z uczniem.
2. W przypadku, gdy rozmowa nie skutkuje, nauczyciel poprzez przewodniczącego klasy lub dyżurnego ucznia zawiadamia pedagoga / psychologa / dyrektora, który izoluje ucznia od pozostałych uczniów, którym odbiera prawo do nauki swoim nagannym zachowaniem.
3. Jeżeli rozmowa z w/w specjalistami lub dyrektorem szkoły nie wpłynęła na zmianę zachowania ucznia należy powiadomić rodziców, którzy zabierają ucznia z zajęć lekcyjnych.
4. Dalsze działania wobec ucznia, który przejawiał zachowania agresywne podejmuje wychowawca klasy zgodnie ze Statutem szkoły

3.1 DOSTĘP DO TREŚCI SZKODLIWYCH, NIEPOŻĄDANYCH, NIELEGALNYCH

1. Jeżeli treści szkodliwe, niepożądane, nielegalne dotyczą uczniów związanych ze szkołą, należy:
2. Dopilnować, aby rodzic lub prawny opiekun dziecka, którego problem dotyczy, zabezpieczył wszelkiego typu dowody w formie elektronicznej (możliwa pomoc nauczyciela z odpowiednimi kompetencjami technicznymi);
3. Poinformować wszystkich rodziców lub opiekunów uczniów szkoły uczestniczących w zdarzeniu o sytuacji i roli ich dzieci;
4. Dzieci - ofiary i świadków zdarzenia- od pierwszego etapu interwencji otoczyć opieką psychologiczno-pedagogiczną, uświadomić rodziców o możliwości skorzystania przez ofiarę ze specjalistycznej opieki psychologicznej.
5. Podjąć działania edukacyjne i wychowawcze, jeśli informacja na temat zdarzenia dotarła do środowiska rówieśniczego ofiary w szkole,
6. Niezwłocznie powiadomić Policję – w porozumieniu z rodzicami dziecka - w przypadku naruszenia prawa np. rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem nieletniego lub prób uwiedzenia małoletniego w wieku do 15 lat przez osobę dorosłą.

3.3 NARUSZENIA PRYWATNOŚCI DOTYCZĄCE NIEODPOWIEDNIEGO LUB NIEZGODNEGO Z PRAWEM WYKORZYSTANIA DANYCH OSOBOWYCH LUB WIZERUNKU DZIECKA I PRACOWNIKA SZKOŁY

1. Gdy sprawcą jest uczeń - kolega ofiary ze szkoły czy klasy. Skontaktuj się z dyrektorem szkoły, wychowawcą.
2. W przypadku, gdy doszło do naruszenia prywatności ze strony dorosłych osób trzecich (kradzież, wyłudzenie danych osobowych, wykorzystanie wizerunku dziecka) rodzice winni skontaktować się bezpośrednio z Policją i powiadomić o tym szkołę.
3. Ustal szczegóły sprawy, zbierz wszystkie informacje istotne dla ścigania sprawcy, który zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej. Samo podszywanie się pod ofiarę nie jest karalne.
4. Zabezpiecz dowody zgromadź materiały świadczące o wystąpieniu nieodpowiedniego lub

- niedozwolonego prawem działania – w formie elektronicznej (e-mail, zrzut ekranu, konwersacja w komunikatorze lub sms).
5. Dokonaj zmian danych identyfikujących - powinno się to odbywać przy udziale ofiary i rodziców/opiekunów prawnych.
 6. Zmierzaj do wyjaśnienia działań i usunięcia ich skutków także tych widocznych w Internecie. Likwidacja stron internetowych czy profili w portalach społecznościowych odbywać się winna przy udziale i za zgodą Policji, która powinna zabezpieczyć dowody istotne dla sprawy.
 7. W przypadku znanego sprawcy, który jednak nie działał z powyższych pobudek, szkoła powinna dążyć do rozwiązania problemu w ramach działań wychowawczo – edukacyjnych uzgodnionych rodzicami.
 8. Gdy sprawcą incydentu jest uczeń szkoły, należy wobec niego – w porozumieniu z rodzicami – podjąć działania wychowawcze, zmierzające do uświadomienia nieodpowiedniego i nielegalnego charakteru czynów, jakich dokonał. Jednym z elementów takich działań powinny być przeprosiny złożone osobie poszkodowanej.
 9. Ofiary incydentów należy otoczyć – w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi opieką pedagogiczno-psychologiczną i powiadomić o działaniach podjętych w celu usunięcia skutków działania sprawcy (np. usunięcie z Internetu intymnych zdjęć ofiary, zablokowanie dostępu do konta w portalu społecznościowym). Jeśli kradzież tożsamości, bądź naruszenie dobrego wizerunku ofiary jest znane tylko jej i rodzicom, szkoła winna zapewnić poufność działań, tak aby informacje narażające ofiarę na naruszenie wizerunku nie były rozpowszechniane.
 10. Gdy kradzież tożsamości, bądź naruszenie dobrego wizerunku ofiary jest znane szerszemu gronu uczniów szkoły, należy podjąć wobec nich działania wychowawcze, zwracające uwagę na negatywną ocenę naruszania wizerunku ucznia (koleżanki lub kolegi) oraz ryzyko penalizacji.

3.4 PROCEDURY OBOWIĄZUJĄCE W SZKOLE W PRZYPADKU ZAGROZENIADLAZDROWIADZIECI W ZWIĄZKU Z NADMIERNYM KORZYSTANIEM Z INTERNETU

1. Reakcja szkoły powinna polegać w pierwszych krokach na ustaleniu skutków zdrowotnych i psychicznych, jakie nadmierne korzystanie z zasobów Internetu wywołało u dziecka (np. gorsze oceny w nauce, niedosypianie, niedojadanie, rezygnacja z dawnych zainteresowań, załamanie się relacji z rodziną czy rówieśnikami). W początkowej fazie popadania w uzależnienie od internetu należy koncentrować się na wsparciu udzielonym w rodzinie i w szkole (psycholog/pedagog, wychowawca).
2. Osoba, której problem dotyczy, powinna zostać otoczona zindywidualizowaną opieką przez pedagoga/psychologa szkolnego, która pozwoli zdiagnozować poziom zagrożenia oraz określi przyczyny popadnięcia w nałóg i ukazać specyfikę przypadku.
3. O jego sytuacji i specyfice uwarunkowań osobistych muszą zostać powiadomieni wszyscy uczący go nauczyciele.
4. Należy zwrócić uwagę rówieśnikom na negatywne aspekty nadmiernego korzystania z zasobów Internetu.
5. W przypadku zdiagnozowania przez psychologa zaawansowanego uzależnienia od korzystania z zasobów Internetu dziecko powinno zostać skierowane przez szkołę, w bliskiej współpracy z rodzicami, do placówki specjalistycznej oferującej program terapeutyczny z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom.

3.5 NAWIĄZYWANIE NIEBEZPIECZNYCH KONTAKTÓW W INTERNECIE, UWODZENIE, ZAGROŻENIE PEDOFILIĄ

1. Należy zidentyfikować i zabezpieczyć w szkole, w formie elektronicznej dowody działania dorosłego sprawcy uwiedzenia (zapisy rozmów w komunikatorach, na portalach społecznościowych; zrzuty ekranowe, zdjęcia, wiadomości e-mail).
2. Jednocześnie – bezzwłocznie należy dokonać zawiadomienia na Policji o wystąpieniu zdarzenia.
3. Ze względu na bezpieczeństwo nie należy podejmować samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy, lecz udzielać wszelkiego możliwego wsparcia organom ścigania, m.in. zabezpieczyć i przekazać zebrane dowody. Identyfikacja sprawcy wykracza poza kompetencje i możliwości szkoły w większości przypadków uwodzenia przez Internet.
4. Nie należy podejmować aktywności zmierzających bezpośrednio do kontaktu ze sprawcą. Zadaniem szkoły jest zebranie dowodów i opieka nad ofiarą i ew. świadkami.
5. Pierwszą czynnością w ramach reakcji na zagrożenie jest otoczenie ofiary pomocą psychologiczno-pedagogiczną we współpracy szkoły z rodzicami/opiekunami prawnymi.

W trakcie rozmowy z dzieckiem prowadzonej w warunkach komfortu psychicznego przez wychowawcę/ pedagoga/osobę ze szkoły, do której dziecko ma szczególne zaufanie, należy uzyskać wszelkie możliwe informacje o sprawcy i przekazać je Policji. Należy upewnić się, że kontakt ofiary ze sprawcą został przerwany, a dziecko odzyskało poczucie bezpieczeństwa. Dziecku należy udzielić profesjonalnej opieki terapeutycznej i/lub lekarskiej.

6. Wszelkie działania szkoły wobec dziecka winny być uzgadniane z rodzicami/opiekunami prawnymi i inicjowane za ich zgodą.
7. W przypadkach naruszenia prawa –szczególnie w przypadku uwiedzenia dziecka do lat 15 – obowiązkiem szkoły jest powiadomienie Policji lub sądu rodzinnego.
8. W przypadkach uwiedzenia nieletnich przez osoby dorosłe rekomenduje się – w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi – skierowanie ofiary na terapię do placówki specjalistycznej opieki psychologicznej.

3.6 SEKSTING, PROWOKACYJNE ZACHOWANIA I AKTYWNOŚĆ SEKSUALNA JAKO ŹRÓDŁO DOCHODU OSÓB NIELETNICH – PROCEDURA REAGOWANIA

1. Jeżeli sprawca został zidentyfikowany, należy **zabezpieczyć dowody** – przesyłane zdjęcia, zrzuty z ekranów portali, w których opublikowano zdjęcie.
2. Następnie należy **weszać ucznia/uczniów do dyrekcji szkoły** i przedstawić dowody aktywności (rozmowa prowadzona w obecności rodziców).
3. Jeżeli seksting został upubliczniony w środowisku rówieśniczym (np. poprzez rozsyłanie zdjęć w formie wiadomości MMS lub poprzez publikację na portalach społecznościowych), dodatkowo należy podjąć **działania wychowawcze uświadamiające negatywne aspekty moralne sekstingu** oraz narażanie się na dotkliwe kary.
4. W przypadku publikacji lub upowszechniania zdjęć o charakterze pornografii dziecięcej (co jest wykroczeniem ściganym z urzędu) **kierownictwo szkoły jest zobowiązane do powiadomienia o tym zdarzeniu Policji** lub sądu rodzinnego.
5. Ofiara powinna zostać otoczona opieką i wsparciem psychologiczno-pedagogicznym.
6. W indywidualnych przypadkach ofiary mogą skorzystać z pomocy specjalistycznych placówek – decyzję powinien podjąć pedagog szkolny wspólnie

z rodzicami/opiekunami prawnymi ofiary